

Asia C-167/01

Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam

vastaan

Inspire Art Ltd

(Kantongerecht te Amsterdamin
esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

EY 43, EY 46 ja EY 48 artikla — Jäsenvaltiossa perustettu yhtiö, joka harjoittaa toimintaansa toisessa jäsenvaltiossa — Sijoittautumisjäsenvaltion yhtiöoikeuden soveltaminen kolmansien intressien suojaamiseksi

Julkisasiamies S. Alberin ratkaisuehdotus 30.1.2003 . . . . . I-10159
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 30.9.2003 . . . . . I-10195

Tuomion tiivistelmä

1. *Jäsenvaltiot — Velvoitteet — Velvoite määrätä seuraamuksia yhteisön oikeuden rikkomisesta — Ulottuvuus (EY 10 artikla)*

2. *Henkilöiden vapaa liikkuvuus — Sijoittautumisvapaus — Yhtiöt — Direktiivi 89/666/ETY — Julkistamisvaatimukset, jotka koskevat toisen valtion lainsäädännön alaisten, yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden jäsenvaltioon avaamia sivuliikkeitä — Pakolliset ja vapaaehtoiset julkistamistoimet — Kansallinen lainsäädäntö, jossa otetaan käyttöön sellaisia julkistamisvelvollisuuksia, joista ei säädetä direktiivissä, on kielletty*
(Neuvoston direktiivin 89/666/ETY 2 artikla)
3. *Henkilöiden vapaa liikkuvuus — Sijoittautumisvapaus — Yhtiö, joka on perustettu jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja jolla on tässä jäsenvaltiossa kotipaikka mutta joka ei harjoita siellä liiketoimintaa — Vähimmäispääomaa ja yhtiön johtohenkilöiden vastuuta koskevien edellytysten asettaminen sivuliikkeen perustamiselle toiseen jäsenvaltioon ei ole sallittua — Jäsenvaltioiden mahdollisuus ryhtyä toimenpiteisiin petosten estämiseksi — Rajat*
(EY 43 ja EY 48 artikla)

1. Silloin, kun yhteisön oikeudessa ei ole säädetty erityistä seuraamusta sen säännösten rikkomisesta tai siinä viitataan tältä osin kansallisiin lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin, EY 10 artiklassa veloitetaan jäsenvaltiot toteuttamaan kaikki toimenpiteet, jotka ovat aiheellisia yhteisön oikeuden sisällön ja tehokkuuden turvaamiseksi.

raamus on joka tapauksessa tehokas, oikeasuhteinen ja varoittava.

(ks. 62 kohta)

Vaikka jäsenvaltioille näin ollen varataan harkintavalta seuraamusten valinnassa, niiden on huolehdittava erityisesti siitä, että yhteisön oikeuden rikkominen sanktioidaan perusteiltaan ja menettelyltään vastaavalla tavalla kuin kansallisen oikeuden vastaavanlaatuinen ja vakavuudeltaan samanlainen rikkominen ja että seu-

2. Julkistamisvaatimuksista, jotka koskevat toisen valtion lainsäädännön alaisten, yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden jäsenvaltioon avaamia sivuliikkeitä, annetun yhdennentoista direktiivin 89/666/ETY 2 artikla, jossa säädetään sellaisten tietojen luettelosta, jotka on julkistettava siinä jäsenvaltiossa, jossa sivuliike on avattu, ja lisäksi luettelosta, joka koskee julkistamisvelvollisuuksiin liittyviä vapaaehtoisia toimia, on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan perustetun yhtiön sivuliikkeellä on sellaisia julkistamis-

velvollisuuksia, joista ei säädetä tässä direktiivissä, kuten se, että kaupparekisteriin on merkittävä yhtiön olevan muodollisesti ulkomainen yhtiö, se, että vastaanottavan valtion kaupparekisteriin on merkittävä se päivä, jolloin yhtiö merkittiin ensimmäisen kerran ulkomaiseen kaupparekisteriin, ja tiedot ainoasta osakkaasta, velvollisuus toimittaa tilintarkastajan lausunto siitä, että yhtiö täyttää merkittyä ja maksettua vähimmäispääomaa ja omaa pääomaa koskevat edellytykset, sekä velvollisuus mainita yhtiön kaikissa asiakirjoissa se, että yhtiö on muodollisesti ulkomainen yhtiö.

Yhdennellätoista direktiivillä on nimittäin yhdenmukaistettu tyhjentävästi sivuliikkeiden julkistamisvelvollisuudet, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta sivuliikkeillä työ- ja sosiaalioikeuden, vero-oikeuden taikka tilastointisäännösten perusteella oleviin tiedonantovelvollisuuksiin.

(ks. 65, 69, 70, 72 ja 143 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

3. EY 43 ja EY 48 artikla ovat esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa asetetaan sille, että toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan perustettu yhtiö käyttää sekundaarisessa muodossa sijoittautumisvapautta ensin mainitussa jäsenvaltiossa, tiettyjä kansallisessa yhtiöoikeudessa yhtiöiden perustamisen osalta säädettyjä edellytyksiä, jotka koskevat vähimmäispää-

omaa ja yhtiön johtohenkilöiden vastuuta. Ne syyt, joiden vuoksi yhtiö on perustettu kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa, ja se seikka, että yhtiö harjoittaa toimintaansa yksinomaan tai lähes yksinomaan sijoittautumisjäsenvaltiossa, eivät poista yhtiöltä oikeutta vedota perustamissopimuksessa taattuun sijoittautumisvapauteen, ellei osoiteta tapauskohtaisesti, että kyse on väärinkäytöstä.

Jäsenvaltiolla on tosin oikeus ryhtyä toimenpiteisiin estääkseen sen, että jotkut sen kansalaiset yrittävät käyttää väärin perustamissopimuksessa luotuja mahdollisuuksia ja näin välttyä kansallisen lainsäädännön soveltamiselta, ja yksityiset eivät saa käyttää yhteisön oikeussääntöjä väärin tai vedota niihin vilpillisesti.

Sijoittautumisvapautta koskevilla perustamissopimuksen määräyksillä pyritään kuitenkin juuri siihen, että jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaan perustetut yhtiöt, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskuhallinto tai päätoimipaikka on yhteisön alueella, voivat harjoittaa toimintaansa toisissa jäsenvaltioissa kauppaedustajan liikkeen, sivuliikkeen tai tytäryhtiön välityksellä.

Tässä tilanteessa se, että jäsenvaltion kansalainen, joka haluaa perustaa yhtiön, tekee sen siinä jäsenvaltiossa,

jossa yhtiöitä koskevat oikeussäännöt ovat tämän kansalaisen mielestä lievimmät, ja perustaa sitten toisiin jäsenvaltioihin sivuliikkeitä, on luonnollinen osa perustamissopimuksessa taatun sijoittautumisvapauden käyttöä yhtenäismarkkinoilla.

Lisäksi se, että yhtiö ei harjoita mitään toimintaa jäsenvaltiossa, jossa sillä on

kotipaikka, ja että se harjoittaa toimintaansa ainoastaan tai pääasiallisesti jäsenvaltiossa, jossa sillä on sivuliike, ei riitä osoittamaan, että kyseessä olisi oikeuden väärinkäyttö ja petollinen toiminta, joiden perusteella jäsenvaltio, jossa sivuliike sijaitsee, voisi evätä tältä yhtiöltä oikeuden vedota sijoittautumisoikeutta koskeviin yhteisön oikeussääntöihin.

(ks. 105, 136—139 ja 143 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)